

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău (jud: I. Busuioc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, N. Craiu, A. Minciună)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (M. Poalelungi, Sv. Noac, T. Vieru, I. Corolevski, O. Sternioală)

ÎNCHEIERE

20 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:
Președintele ședinței
Judecători

Mihai Poalelungi
Tatiana Vieru
Valentina Clevadi
Iurie Bejenaru
Oleg Sternioală

examinând cererea depusă de Comisia Națională a Pieței Financiare privind emiterea unei decizii suplimentare,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor împotriva BC „Banca de Economii” SA, Comisia Națională a Pieței Financiare și Camera Înregistrării de Stat cu privire la anularea hotărîrii adunării generale extraordinare privind emisia suplimentară de acțiuni, anularea hotărîrii Consiliului BC „Banca de Economii” SA privind aprobarea dării de seamă, anularea hotărîrii Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a deciziei Camerei Înregistrării de Stat cu privire la introducerea modificărilor în statutul BC „Banca de Economii” SA,

c o n s t a t ă :

La data de 29 august 2012, Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva BC „Banca de Economii” SA (în continuare Banca), Comisia Națională a Pieței Financiare și Camera Înregistrării de Stat cu privire la anularea hotărîrii adunării generale privind emisia suplimentară de acțiuni, anularea hotărîrii Consiliului BC „Banca de Economii” SA privind aprobarea dării de seamă, anularea hotărîrii Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a deciziei Camerei Înregistrării de Stat cu privire la introducerea modificărilor în statutul BC „Banca de Economii” SA.

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat că sunt acționari ai BC „Banca de Economii” SA și dețin, fiecare din ei, acțiuni în instituția dată și anume: Olexici Igor - 316 acțiuni, Sugac Sofia - 360 acțiuni și Calcîi Igor - 3888 acțiuni.

Conform Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr.152 din 21.06.2013 a fost aprobat raportul Comisiei de Anchetă, care include recomandări de depășire a situației insuficienței capitalului Băncii. Comisia de Anchetă a propus trei variante posibile de depășire a situației date, și anume: naționalizarea Băncii; cedarea controlului unui investitor privat cu menținerea de către stat a pachetului de blocaj

și majorarea capitalului statutar al debitorilor Băncii, care au la această Bancă credite neperformante, cu scopul rambursării acestora.

Au indicat reclamanții că, Comisia pentru desfășurarea 2 concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice a aprobat propunerea acționarilor privați cu privire la efectuarea emisiunii suplimentare de acțiuni în mărime de 80 milioane lei și investiții în mărime de 1 miliard lei, pentru depășirea situației create în cadrul Băncii și asigurarea dezvoltării durabile ulterioare a instituției, cu condiția păstrării în gestiunea statului a unui pachet de blocaj de acțiuni și anume de 33,3%+1 acțiune.

Au susținut reclamanții că, conform procesului-verbal nr.78 al ședinței Consiliului Băncii din 15.07.2013 s-a hotărât de a convoca Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor Băncii la data de 02.08.2013, iar modul desfășurării Adunării s-a decis a fi prin corespondență; s-a aprobat ordinea de zi - ”cu privire la majorarea capitalului social al Băncii prin efectuarea emisiunii suplimentare închise de acțiuni” și s-au aprobat materialele aferente Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor (buletinul de vot, proiectul hotărârii de majorare a capitalului social prin efectuarea emisiunii suplimentare închise de acțiuni și textul avizului privind înștiințarea acționarilor despre petrecerea Adunării Extraordinare); s-a stabilit termenul de returnare a buletinelor de vot până la 02.08.2013, orele 11.00 și lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor prin corespondență conform situației din 16.07.2013; s-a stabilit că toți acționarii BC „Banca de Economii” SA urmau a fi înștiințați despre convocarea adunării prin corespondență, prin expedierea avizului poștal, buletinului de vot și a proiectului hotărârii de majorare a capitalului social, conform listei întocmite de către Registratorul independent al SA „Registru-F” și prin publicarea anunțului în presă, stabilit în Statutul Băncii (ziarul „Capital Market”) și pagina web a instituției (www.bem.md) la data de 17.07.2013; de a informa acționarii Băncii despre rezultatul votului prin publicarea avizului în organul de presă - „Capital Market” și pagina web a Băncii la data de 07.08.2013.

Au invocat că, fiind acționari ai BC „Banca de Economii” SA, nu au fost înștiințați despre convocarea adunării respective și nu au primit buletinul de vot după cum prevede procesul-verbal nr.78 al ședinței Consiliului Băncii din 15 iulie 2013 și Legea privind societățile pe acțiuni.

Astfel le-au fost încălcate drepturile legale în calitate de acționari, precum și ca proprietari ai acțiunilor BC „Banca de Economii” SA. Iar, prin încălcarea procedurii de expediere a înștiințărilor în adresa acționarilor a fost încălcat nu numai dreptul acestora ca acționari, dar și dreptul celorlalți acționari ai Băncii, deoarece au fost lipsiți de posibilitatea de a se pronunța referitor la faptul emisiunii suplimentare, cota valorică a acțiunilor pe care le dețin în cadrul instituției a fost radical micșorată, fiind micșorat și posibilul venit al acestora.

Au menționat reclamanții că, prin încălcarea procedurii stabilite de legislația în vigoare, conform procesului-verbal nr.115 din data de 29.08.2013, Consiliul Băncii a aprobat darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare închise de acțiuni, lista subscriitorilor și a calificat emisiunea ca efectuată rezultând din faptul ca numărul total de acțiuni subscrise au constituit 100% din valorile mobiliare

anunțate spre plasare. Emisia a fost confirmată prin autorizația Băncii Naționale a Moldovei și decizia Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.42/1 din 04.09.2013.

Au afirmat că, prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.42/1 din 04.09.2013 s-a înregistrat în Registrul de stat al valorilor mobiliare, valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale BC „Banca de Economii” SA, iar prin decizia din 06.09.2013 a Camerei Înregistrării de Stat s-au înregistrat și s-au consemnat în Registrul de stat al persoanelor 3 juridice modificările în statutul BC „Banca de Economii” SA.

Au declarat că, hotărârea Adunării Generale Extraordinare a acționarilor din 02.08.2013 contravine legislației în vigoare și respectiv urmează a fi anulată împreună cu toate actele adoptate ca rezultat al adoptării unei astfel de hotărâri și anume: procesul-verbal nr. 115 din 29.08.2013 al ședinței Consiliului Băncii din data de 29.08.2013 privind aprobarea dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare închise de acțiuni, hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 42/1 din 04.09.2013, precum și decizia Camerei Înregistrării de Stat din 06.09.2013 cu privire la introducerea modificărilor în Statutul BC „Banca de Economii” SA.

Prin hotărârea din 30 decembrie 2013 a judecătoriei Centru mun. Chișinău s-a respins acțiunea înaintată de Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor.

Prin decizia din 13 mai 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor și s-a menținut hotărârea instanței de fond.

Prin decizia din 27 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de avocatul Iurie Crivorucica, în interesele lui Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor, împotriva deciziei din 13 mai 2014 a Curții de Apel Chișinău; s-a casat decizia din 13 mai 2014 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 30 decembrie 2013 a judecătoriei Centru mun. Chișinău; s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor împotriva BC „Banca de Economii” SA, Comisia Națională a Pieței Financiare și Camera Înregistrării de Stat și s-a anulat hotărârea din data de 02 august 2013 a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor SA „Banca de Economii” privind majorarea capitalului social al BC „Banca de Economii” SA prin efectuarea emisiunii suplimentare închise de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot; s-a anulat hotărârea din data de 29 august 2013 (fixată în procesul verbal nr.115) a Consiliului BC „Banca de Economii” SA privind aprobarea rezultatelor emisiunii suplimentare închise de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot; s-a anulat emisiunea suplimentară de acțiuni ale BC „Banca de Economii” SA în sumă de 80249700 (optzeci milioane două sute patruzeci și nouă mii șapte sute) lei, în număr de 16049940 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 5 (cinci) lei cu numărul înregistrării de stat MD14BECM1002; s-a anulat hotărârea nr.42/1 din data de 04 septembrie 2013 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind înregistrarea modificărilor în Registrul de Stat al valorilor mobiliare; s-a anulat decizia din data de 06 septembrie 2013 a Camerei Înregistrării de Stat privind introducerea modificărilor în statutul SA „Banca de Economii”.

La data de 23 decembrie 2014, avocatul Iurie Crivorucica, în interesele lui Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor, a depus o cerere privind explicarea deciziei din 27 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 30 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea depusă de avocatul Iurie Crivorucica în interesele lui Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor, privind explicarea deciziei din 27 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

La data de 05 ianuarie 2015, Comisia Națională a Pieței Financiare a Republicii Moldova a depus cerere privind explicarea deciziei din 27 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 18 februarie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind explicarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2014, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor împotriva BC „Banca de Economii” SA, Comisia Națională a Pieței Financiare și Camera Înregistrării de Stat cu privire la anularea hotărîrii adunării generale extraordinare privind emisia suplimentară de acțiuni, anularea hotărîrii Consiliului BC „Banca de Economii” SA privind aprobarea dării de seamă, anularea hotărîrii Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a deciziei Camerei Înregistrării de Stat cu privire la introducerea modificărilor în statutul BC „Banca de Economii” SA.

La data de 23 octombrie 2015, Comisia Națională a Pieței Financiare s-a adresat cu cerere, prin care a solicitat emiterea unei decizii suplimentare, conform art. 250 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, în care să fie indicat expres acțiunile Comisiei Naționale a Pieței Financiare și posibilitatea radierii din Registrul de stat al valorilor mobiliare, rezultînd din neexecutarea obligației de restituire pînă în prezent a prestațiilor efectuate de către părți în temeiul actului nul-hotărîrea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor a SA „Banca de Economii”.

În motivarea cererii de emitere a hotărîrii suplimentare s-a invocat că la Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor SA „Banca de Economii” din 02 august 2013 s-a decis majorarea capitalului social prin plasarea a 16049940 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, ceea ce constituie 80249700 lei, aport la majorarea capitalului social al Băncii servind mijloacele bănești proprii ale subscriitorilor. La emisiunea suplimentară de acțiuni s-au scris 52 de acționari ai Băncii, dintre care 12 persoane juridice și 40 persoane fizice, conform cererilor depuse.

Menționează că, la data de 25 aprilie 2014 a fost efectuată o tranzacție la Bursa de Valori a Moldovei, cu implicarea uneia din persoanele subscrise la emisia suplimentară de acțiuni ale SA „Banca de Economii”, înregistrată prin hotărîrea nr. 42/1 din 04 septembrie 2013 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare „Cu privire la înregistrări în Registrul de stat al valorilor mobiliare”, care a fost anulată prin decizia din 27 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție. Pachetul de acțiuni în mărime de 24,9 la sută, care este obiectul tranzacției bursiere din 25 aprilie 2014, obținut de către ÎCS „Sisteme Informaționale Integrale” SRL ca urmare a majorării capitalului social, a fost înstrăinat persoanei juridice ООО „Инвестиционная компания Внешэконом банка - ВЭБ Капитал”.

Afirmă că, pînă la majorarea capitalului social al SA „Banca de Economii” prin plasarea a 16049940 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, ce constituie 80249700 lei, ÎCS „Sisteme Informaționale Integrale” SRL deținea cota de 9,78% din capitalul social al SA „Banca de Economii”, ceea ce constituie 2293996 acțiuni cu drept de vot din totalul de acțiuni. După majorare, cota ÎCS „Sisteme Informaționale Integrale” SRL a constituit 33,73%, ceea ce reprezintă 13330593 acțiuni cu drept de vot din capitalul social al Băncii.

Invocă că, art. 31 alin. (4) din Legea cu privire a piața valorilor mobiliare, nr. 199-XIV din 18 noiembrie 1998, prevede că valorile mobiliare, se anulează și se exclud din Registrul de stat al valorilor mobiliare, inclusiv conform hotărîrii instanței de judecată - în cazul declarării emisiunii valorilor mobiliare nevalabile sau în cazul sistării activității emitentului.

Precizează că, alin. (8) din același articol statuează că hotărîrea privind anularea valorilor mobiliare, adoptată de organul specificat la alin. (4), va prevedea etapele, termenele de anulare și acțiunile ce urmează a fi întreprinse de emitent și de alte organe pentru anularea valorilor mobiliare”. La caz, specifică că anularea a fost dispusă prin decizia din 27 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Remarcă că, în motivarea încheierii din 18 februarie 2015 a Curții Supreme de Justiție se indică, că: „... fiind anulată, hotărîrea adunării extraordinare a acționarilor din data de 02 august 2013 urmează să-și înceteze acțiunea cu efect retroactiv, precum și actele emise rezultate din hotărîrea dată...”. Iar, decizia din 27 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție dispune expres, *inter alia*, și anularea hotărîrii nr. 2/1 din 04 septembrie 2013 a Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la înregistrări în Registrul de stat al valorilor mobiliare.

Reiterează că, în partea motivatoare a încheierii din 18 februarie 2015, se menționează că: „...dat fiind efectele nulității actului juridic – a hotărîrii din data de 02 august 2013 a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor a SA „Banca de Economii”, anularea hotărîrii presupune stabilirea, cu efect retroactiv, a situației juridice la momentul emiterii hotărîrii – 02 august 2013 ”.

Notează că, instanța de judecată a statuat că se revine la situația inițială, adică la poziția inițială de pînă la emiterea actului juridic contestat, cînd raportul juridic era reglementat de vechea legea, ceea ce implicit atrage incidența vechii legi asupra relației sociale.

Invocă că, instanța de judecată expres indică caracterul retroactiv al nulității actului juridic, ceea ce presupune că situația (poziția inițială), trebuie raportată și reglementată de norma de drept (existentă la acel moment). Legea nouă nu are caracter retroactiv, interpretarea presupune reglementarea raportului de drept anterior (premisă) se reglementează de vechea lege, fiind aplicabile prevederile art. 6 alin. (4) Cod civil.

Relatează că, actele judecătorești al Curții Supreme de Justiție: decizia din 27 noiembrie 2014, încheierea din 30 decembrie 2014 și încheierea din 18 februarie 2015, prevăd că „... emisiunea suplimentară a fost executată și a avut efecte materiale”. În dispozitivul încheierii din 30 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, se indică expres, că: „... Decizia din 27.11.2014 a Curții Supreme de Justiție are efect retroactiv fiind aplicabilă începînd cu data de 02.08.2013 și presupune

restabilirea situației existente pînă la data de 02.08.2013 implicînd restituire reciprocă de către părți a prestațiilor primite ca rezultat al efectuării emisiunii suplimentare de acțiuni.... ”

La data de 18 ianuarie 2016, Iurie Filip-Vicepreședintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare a depus cerere de retragere a cererii nr.06-5018 din 23 octombrie 2015 privind emiterea unei hotărîri suplimentare, motivînd că la data de 11 ianuarie 2016 a fost adoptată hotărîrea nr 1/1 cu privire la efectuarea înscrierilor în Registrul de stat al valorilor mobiliare.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a înceta procesul la examinarea cererii Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la emiterea unei hotărîri suplimentare, din următoarele motive.

La data de 23 octombrie 2015, Comisia Națională a Pieței Financiare s-a adresat cu cerere, prin care a solicitat emiterea unei hotărîri suplimentare, conform art. 250 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, în care să fie indicate expres acțiunile Comisiei Naționale a Pieței Financiare și posibilitatea radierii din Registrul de stat al valorilor mobiliare, rezultînd din neexecutarea obligației de restituire pînă în prezent a prestațiilor efectuate de către părți în temeiul actului nul-hotărîrea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor a SA „Banca de Economii”.

La data de 18 ianuarie 2016, Iurie Filip-Vicepreședintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare a depus cerere de retragere a cererii nr.06-5018 din 23 octombrie 2015 privind emiterea unei hotărîri suplimentare, motivînd că la data de 11 ianuarie 2016 a fost adoptată hotărîrea nr 1/1 cu privire la efectuarea înscrierilor în Registrul de stat al valorilor mobiliare (f.d.281).

Astfel, Colegiul conchide de a admite cererea de retragere a cererii cu privire la emiterea unei decizii suplimentare, deoarece Comisia Națională a Pieței Financiare, pînă la examinarea cererii privind emiterea unei decizii suplimentare a înaintat Curții Supreme de Justiție, cerere de retragere a acesteia.

Avînd în vedere faptul că, în conformitate cu art. 60 alin. (5) Cod de procedură civilă, retragerea cererii de către solicitant nu contravine legii și nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite retragerea acesteia și de a înceta procedura cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

În conformitate cu art. 60 alin. (5), art. 212 alin. (4), art. art. 269-270, art. 443 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se admite cererea lui Iurie Filip-Vicepreședintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare de retragere a cererii cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

Se încetează procedura cu privire la emiterea unei decizii suplimentare în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olexici Igor, Sugac Sofia și Calcîi Igor împotriva BC „Banca de Economii” SA, Comisia Națională a Pieței Financiare și Camera Înregistrării de Stat cu privire la anularea hotărîrii adunării

generale extraordinare privind emisia suplimentară de acțiuni, anularea hotărârii Consiliului BC „Banca de Economii” SA privind aprobarea dării de seamă, anularea hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a deciziei Camerei Înregistrării de Stat cu privire la introducerea modificărilor în statutul BC „Banca de Economii” SA.

Încheierea este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței

Mihai Poalelungi

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală